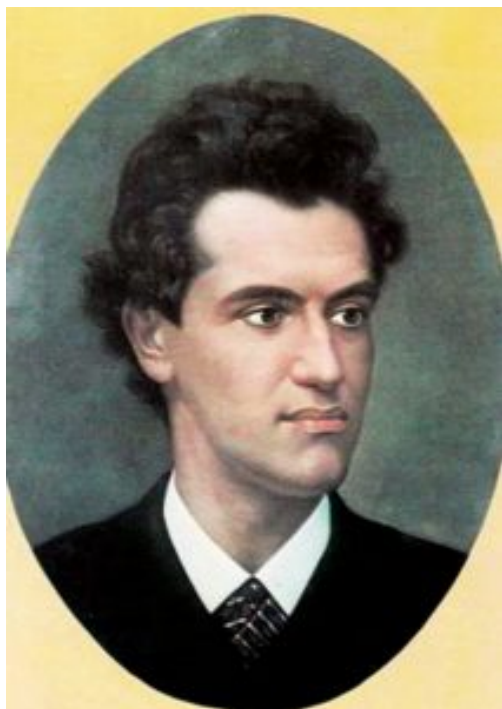

Era la începutul lunii mai, momentul înfloririi, când toți pomii fructiferi purtau voaluri de mirese și câmpurile, în sclipiri smaraldine, îmbrăcau mantia pioșeniei, a speranței, în așteptarea mării transcendente divine: „Învierea Domnului Iisus Hristos!” Perioada acestor sfinte sărbători am trăit-o cu post și rugăciune, în pelerinaj creștin ortodox pe la mănăstirile din Nordul Moldovei. A fost o experiență unică, de o înaltă vibrație spirituală, un fel de „călătorie inițiativă” – așa cum ar numi-o bădița Sadoveanu în „Creanga de aur”. De la Voronețul viu colorat, surâzând în soare, unde te alinau vocile suave ale măicuțelor, cu binecuvântarea Domnului am ajuns la Putna – mănăstirea călugărilor cărturari, de veacuri ascunsă printre arborii seculari, de năvălirile barbare. De departe se auzea toaca și un fior mi-a cutremurat întreaga ființă! Era tocmai în Vinerea Mare – ziua de doliu a creștinătății, momentul în care urma să înceapă slujba scoaterii Sfântului Epitaf din Altar. Strâns mi-a fost sufletul ascultând corul călugărilor tânguindu-se în cântarea Prohodului! Îndurerată mi-a fost inima când am trecut pe sub Sfânta Masă, pe sub aer/duh! Pe Sfântul Epitaf, presărat cu petale de trandafiri era cusut chiar trupul răstignit al Mântuitorului. Am simțit că mi se înmuiau picioarele, că întreg corpul parcă se dilata, se volatiliza! Parcă timpul se oprise în loc. Parcă eram una cu Marea Durere! Era o stare cosmică, de compasiune, pe care nu o poți decât trăi, atât. Cât era biserica de mare, cu mulți enoriași, care de care mai doritori să ajungă mai aproape de Sfântul Altar, nu știu cum s-a întâmplat că am ajuns exact în partea dreaptă, lângă cripta Voievodului Ștefan cel Mare și Sfânt. Nici nu mai știu cât am stat așa îngenunchată, cu ochii șiruind lacrimi de emoția momentului. Auzeam când și când câte o crâmpenie din cântările călugărilor, uneori parcă îmi răsuna ca un trăsnet vocea marelui actor Calboreanu din piesa „Apus de soare” a lui Delavrancea, care a rămas vie, simbol de referință în istoria neamului: „Moldova nu-i a strămoșilor mei, n-a fost a mea și nu e a voastră, ci a urmașilor voștri și a urmașilor urmașilor voștri în veacul vecilor...!”

Dar fascinanta mea călătorie, pe aceste tărâmuri mirifice, cu o înaltă încărcătură emoțională, a avut și un aspect mai personal, de familie – de a vedea, asculta și simți pe viu, locul unde „suspină o baladă”, exact în satul în care s-a născut tatăl meu în urmă cu 100 de ani, în Stupca – localitate care din 1954 poartă numele marelui compozitor Ciprian Porumbescu. Încă de la intrarea principală, de la șoseaua mare, te întâmpină o liră prin care cântă vântul și spiritele strămoșilor care ocrotesc ținutul, simbol al armoniei, încă din vremea Zeului Luminii Apollo. Aveam impresia că am intrat într-o pădure fermecată! Totul părea ireal de frumos! Parcă ne salutau copacii, păsările ne învăluiau în triluri sprintene și albinele savurau nectarul zeilor din cupele florilor! Mirosea a iarbă udă, a pământ proaspăt! Simțeam cum viața vibra în fiecare celulă din noi! Ne bucuram ca doi copii care parcă au fugit în lume și dintr-o clipă în alta urma să se deschidă Poarta Raiului! Așa am intrat noi în Stupca! Împreună cu soțul meu, scriitorul Viorel Martin, de la Filiala pentru copii și tineret a Uniunii Scriitorilor din România, pregătisem cărți pentru copii și nu numai, dar cum elevii erau în vacanța de primăvară, văzând steagurile fluturând la primărie și mușcatele curgătoare înflorite, care ne îmbiau să trecem pragul, am îndrăznit să intrăm, să-i cunoaștem pe mai marii comunei. Aici, l-am întâlnit pe domnul Constantin Săracu – viceprimar. În celelalte birouri funcționarii erau la datorie. Domnul „vice” l-a anunțat numaidecât pe domnul primar, care era pe teren cu treburi. Veniseră de la Suceava o echipă să lucreze la instalația electrică stradală. Până să vină dumnealui, Viorel, și-a și făcut numărul cu un buchet de epigrame, dar i-a și spus repede domnului „vice”: scopul și durata vizitei! Plăcut impresionat, a adus îndată, din biroul vecin, Registrul bisericesc de evidență a nașterilor și a botezurilor, ținut aproape 40 de ani de părintele Onofrei Mironovici, care din 1885 ar fi preluat postul de paroh de la Iraclie Porumbescu – tatăl compozitorului. Când domnul Săracu mi-a deschis registrul la data de 1 noiembrie 1919, ochii miau rămas ațitiți la dată, la nume, la toate înscrisurile până la ultima coloană, unde era semnătura clară a părintelui Mironovici. Atunci m-a cuprins un val de căldură și inima a început să-mi bată tare, iar lacrimile nu mai puteau fi stăpânite. Vedeam ca într-un film cum soțul meu vorbea cu dl. „vice”, dar eu nu-i mai urmăream. Parcă eram furată într-o lume fantastică în care eram un pom uriaș – așa cum se povestește despre arborele cosmic sau pomul universal al vieții: eram conștientă că eu eram la mijloc, tulpina aceea groasă și puternică (prezentul); rădăcinile erau bogate, stufoase și bine înfipite în pământ (aici parcă le-am

văzut chipul părinților mei, bunicilor și stră, străbunicilor; toți îmi zâmbeau și eu îi recunoșteam pe toți după chip și nume - ei reprezentau trecutul meu, încă de la prima sămânță a arborelui). Dar când am privit în sus, cu uimire, o mulțime de copii și tineri îmi surâdeau inocenți (erau ființele viitorului - neamul meu de sânge, care fremăta precum frunzele în crengile uriașe ale copacului vieții). Nu știu cât a durat această minunată stare de conectare cu mine însămi, cu sinele meu, cu trecutul și viitorul, dar am înțeles că acum eram un om complet (că aparent s-a închis cercul deși el se înalță tot mai sus în spirală) că mi-am regăsit originile, rădăcile înfipite în pământul sfânt al dulcii Bucovine, al Stupcăi. Și când eram mai pătrunsă de acest eveniment sublim, special pentru mine, dintr-odată, am fost adusă la realitate de o voce bărbătească răsunătoare. Era domnul Dumitru Nemițean, Primarul Comunei Ciprian Porumbescu, zâmbitor, dar cu pasul sigur și privirea pătrunzătoare a liderului cu personalitate puternică. Văzându-l bucuros pe domnul viceprimar Săracu - cel care a făcut oficiul de gazdă și ne-a prezentat așa de frumos, cu o politețe și o blândețe cum rar mai întâlnești-, ne-a declarat de la început că este mândru de faptul că am sânge de stupcan, că am bătut atâta drum și că la capătul lui mi-am regăsit rădăcinile străbune aici. Prezentându-i cărțile și încântat de faptul că nu-i trec toată ziua pragul scriitorilor de la București, mai ales doi deodată, ne-a rugat să-i citim ceva reprezentativ din creația noastră. I-am citit poezia „Apartenență” publicată în anul 2013, în Brașov, care începe cam așa: „Eu sunt din acel colț de țară/ Unde suspină o baladă/ Unde se-ngână rapsodii/ Și sunt podgorii mari de vii”; iar Viorel Martin a spus poezia lui celebră „Cu neamul meu”: „Eu sunt român și țin cu neamul meu/ ca și americanul cu al lui”, și, evident, câteva epigrame, că doar nu degeaba este directorul revistei „Lumea epigramei”! De asemenea, domnul Primar Nemițean ne-a oferit Monografia Comunei Ciprian Porumbescu și făcându-ne o scurtă prezentare a importanțelor realizări din cele câteva mandate în care a manageriat primăria comunei. Totodată, menționând faptul că mai sunt multe proiecte de modernizare care își așteaptă rândul. De asemenea, a accentuat necesitatea dezvoltării turismului cultural cât și a ecoturismului. Ne-a invitat cu multă bucurie să vizităm împreună comuna și obiectivele turistice, dar și să facem cunoștință cu gospodarii locului, cu viața cotidiană a satului bucovinean. După primii pași prin localitate, totul îmi părea ca într-un vis frumos, un aer proaspăt de primăvară, presărat cu petalele albe de flori, care se scuturau sprintene din pomii fructiferi de la marginea drumului sau din curțile oamenilor. Alteori, palele iuți de vânt ce îmi acopereau fața cu stropi mici de ploaie, parcă mă mai răcoreau, să suport fierbințeala emoțiilor care mă copleșeau. Nu-mi venea să cred cum totul se derula într-o sincronitate atât de spontană cum numai divinitatea o poate rândui. Acum știu, cunosc suspinul Baladei la ea acasă, freamătul teiului de la mormântul Domnișorului Ciprian, susurul Stupcăi purtându-și înțelepciunea peste pietrele care i-au cunoscut jalea și bucuria, șoaptele codrului secular, alternând cu puietul răsărit din roua dimineților senine! A venit însă și clipa de rămas bun, evident tot cu lacrimi în ochi, de parcă m-aș fi despărțit de frații mei buni, pe care îi cunoșteam de o veșnicie! Promisiuni de revede etc, dar când am auzit că de-acum trebuie să fiu mândră că prin mine „curge sânge de stupcan” și că nu voi rezista chemării locului, a străbunilor, am înțeles de ce tata a tânjit toată viața să ajungă odată aici, dar nu a reușit. Mă bucur că după 100 de ani s-a întâmplat ceea ce trebuia să se întâmple! Am plecat din Stupca într-o tăcere aproape solemnă... Am ajuns cu bine în București, dar, după un timp, o chemare astrală mă atrăgea spre Brașov, spre mormântul părinților mei. În rugăcine și parcă într-o altfel de comunicare i-am povestit tatii totul. O privighetoare cocoțată în bradul de lângă mormânt parcă ne ținea companie! Acum știu că mi-a mai rămas ceva de făcut: cândva, când voi reveni la Stupca îi voi aduce de la rădăcina unui brad, un pumn de pământ și i-l voi pune pe mormânt, să-i răcoresc sufletul de dor, să-și găsească în sfârșit liniștea!

La stupca lui Ciprian Porumbescu

Dinspre obcini spre Cetate, vânt ghiduș aleargă norii,
Dealuri vălurind străbate și-nsoțește călătorii.
Dar spre Ilișești în zare, calea se despică-n două,
Un vârtej cu flori apare printre boabele de rouă,
Parcă-mbrățișând pământul, Lira ce vestește locul -
Unde dragostea și cântul și-au găsit aici sorocul!
Îngeri nevăzuți te cheamă înspre dreapta să pornești,
Prin pădurea fermecată spre o țară ca-n povești.
Printre flori cu roi de-albine, printre arbori seculari,
Ai ajuns în sat cu bine unde-s oameni gospodari.
Toți născuți cu lira-n piept - te întâmpină voioși,
Sute de copii frumoși - neam destoinic, înțelept.
Din zori înspre asfințit, veșnicind în zarea lină,
Se revarsă-n infinit o Baladă ce suspină!
Lira-n firmament tresare când îl pomenim cu dor,
EL zvâcnește-n lumânare și se zbate-n tricolor!
Iar în dreapta de altar, crucea îi veghează drumul,
Teiul secular îl plânge, din greu freamătă gorunul...
Și-a rămas aici stupcan,
Domnișorul CIPRIAN!

C.E. Brumbescu

INDEPENDENȚA ROMÂNĂ
Maria Sturdza Clopotaru
din neamul stupcanilor

Apare sub egida Fundației Literar Istorice „STOIKA”

Independența prin cultură